

Судова система ЄС

-
- ДЕС (ст.19)
 - ДФЕС (ст.251-281)
 - Статут Суду Європейського Союзу (протокол №3)
 - Регламенти судів

Історія Суду ЄС:

- **1952:** заснування суду ЄОВС
- **1957:** суд Європейських співтовариств
- **1988:** заснування Суду загальної юрисдикції
- **2004:** заснування Суду у справах державної служби
- **2009:** затвердження трьоланкової системи Суду ЄС
- **2016:** ліквідація Суду у справах державної служби

Функції:

- Перевіряти законність актів органів ЄС;
- Забезпечувати виконання державами-членами своїх зобов'язань за Договорами
- Тлумачити норми права ЄС за запитами національних судів

**Не переглядає рішення
національних судів**

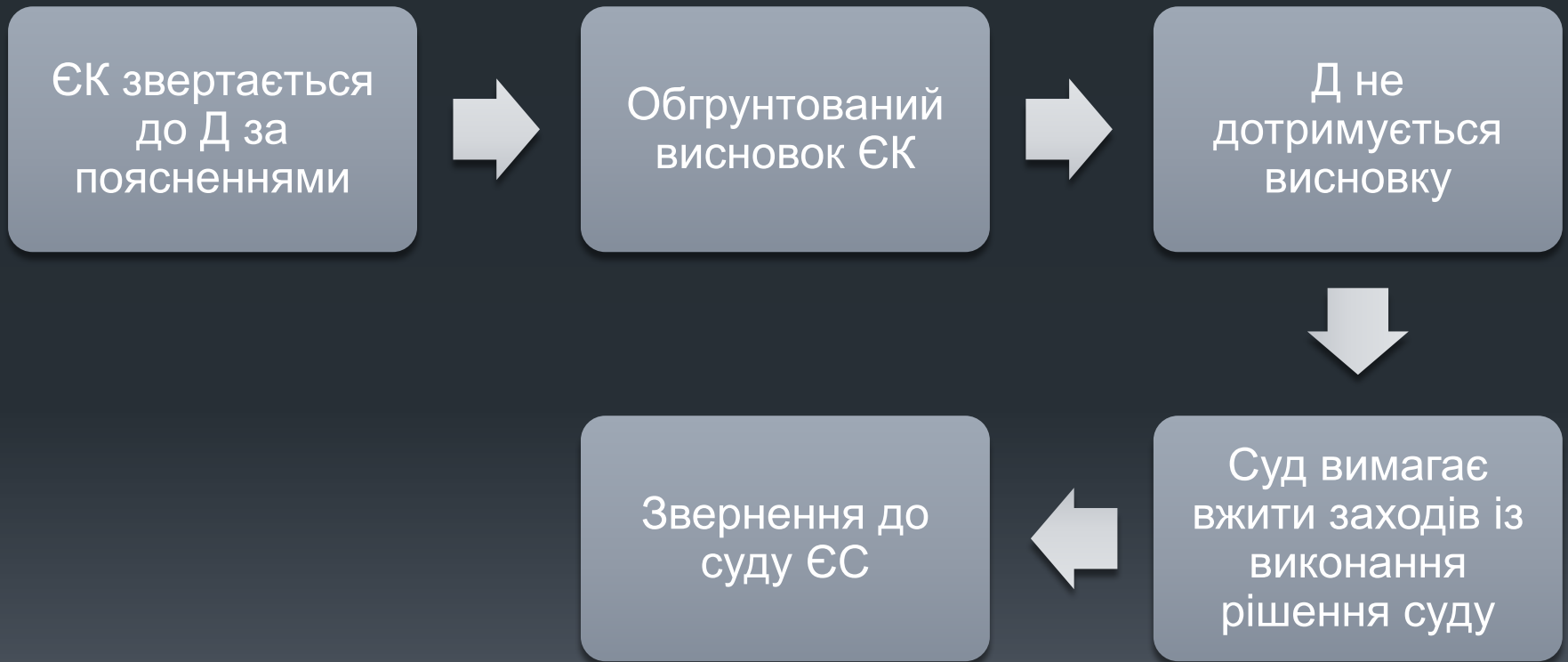
Суд правосуддя

- 28 суддів
- 11 генеральних адвокатів
- добираються з осіб, чия **незалежність** є поза сумнівом і які володіють **кваліфікацією**, необхідною для призначення на найвищі судові посади в їхніх країнах, або які є юристами визнаної компетентності; вони призначаються за спільною згодою урядів держав-членів строком на **шість років** після проведення консультацій із колегією

Суд правосуддя

- преюдиційні запити
- Позови про невиконання державою-членом своїх зобов'язань
- Позови про скасування НПА органів ЄС
- Позови про бездіяльність органів ЄС
- Апеляції на рішення Суду загальної юрисдикції
- перегляд апеляційних рішень Суду загальної юрисдикції на рішення Суду у справах державної служби

Порушення зобов'язань за Договорами

Санкції для держав-порушників норм права ЄС

- Якщо **Комісія** вважає, що відповідна держава-член **не вжила необхідних заходів** для виконання рішення Суду, Комісія може **винести це питання на розгляд Суду після надання державі можливості представити свої пояснення**. Комісія визначає розмір **твердої суми або пені**, що підлягають сплаті відповідною державою-членом, які Комісія вважає належними за цих обставин.
- Якщо Суд визнає, що відповідна держава-член не виконала рішення Суду, **Суд може накласти на неї зобов'язання сплатити тверду суму або пеню.**

Перегляд правомірності законодавчих актів

Позивач: держави-члени, ЄП, Рада або ЄК

Підстава: брак компетенції, порушення істотної процесуальної вимоги, порушення Договорів або будь-якої норми права, пов'язаної з їх застосуванням, або зловживання повноваженнями.

Предмет: правомірність НПА Ради, ЄК, ЄЦБ, ЄП, крім рекомендацій та висновків, акти органів, служб та агенцій Союзу, що мають правові наслідки для третіх сторін.

Перегляд правомірності законодавчих актів

- позови Рахункової палати та ЄЦБ та Комітету регіонів **з метою захисту їхніх прерогатив**
- ФО/ЮО може порушити провадження проти рішення, адресованого цій особі, або проти рішення, **що стосується їх безпосередньо та особисто**, та проти регуляторного акту, що стосується їх безпосередньо та не призводить до виконавчих заходів.

Перегляд правомірності законодавчих актів

- **Позовна давність**: 2 місяця від дати оприлюднення заходу чи його повідомлення позивачеві або за відсутності цього – від дати, коли позивач дізнався про захід.
- Суд може визнати акт **нікчемним** чи скасувати його частково

Бездіяльність ЄП, ЄР, Ради, ЄК або ЄЦБ при порушенні Договорів

заклик діяти до відповідної
установи, органу, служби або агенції
+ 2 місяці

позов до Суду ЄС для
встановлення порушення

Привілейовані позивачі: держави-
члени та установи Союзу.
Обмежені позивачі: ФО/ЮО

Суд загальної юрисдикції

- позови ФО/ЮО на дії/бездіяльність органів ЄС
- Позови держав до Ради ЄС (щодо державної допомоги, захисних заходів у сфері торгівлі тощо);
- Позови про відшкодування збитків органами ЄС;
- Позови щодо виконання угод ЄС (із відповідним арбітражним застереженням);
- Позови у сфері захисту прав інтелектуальної власності;
- Перегляд рішень Суду ЄС у справах державної служби.

Суд ЄС у справах державної служби

- здійснював юрисдикцію першої інстанції у спорах між Союзом та його службовцями, включаючи спори між усіма органами або агенціями та їх службовцями, юрисдикція щодо яких надана Суду Європейського Союзу.
- 7 суддів